

Sygn. akt VIII U 2011/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Korneliusz Jakimowicz

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2014 r. w Gliwicach

sprawy E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość świadczenia, wysokość kapitału początkowego

na skutek odwołania E. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 24 czerwca 2013 r. **nr** (...) - 2001

z dnia 25 czerwca 2013 r. **nr** (...)

- zmienia częściowo zaskarżoną decyzję z dnia 24 czerwca 2013 r. numer (...) - 2001 w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do ustalenia wartości kapitału początkowego z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru za lata 1972 – 1981 wynoszącym 44,10 %;
- zmienia częściowo zaskarżoną decyzję z dnia 25 czerwca 2013 r. numer (...) w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem, że nie zwaloryzowana część emerytury obliczona na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowi kwota 374,32 zł (trzysta siedemdziesiąt cztery złote trzydzieści dwa groszy);
- oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 2011/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24.06.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponownie ustalił wartość kapitału początkowego ubezpieczonej na dzień 1.01.1999 r., w wysokości 75.005,92 zł, przy zastosowaniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 41,46 %.

Decyzją z dnia 25.06.2013 r. organ rentowy przeliczył emeryturę ubezpieczonej, poczynając od dnia 1.04.2012 r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. W w/w decyzji wskazano, że wartość emerytury obliczonej na podstawie art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynosi 740,01 zł, przed waloryzacją.

Ubezpieczona wniosła odwołanie od w/w decyzji żądając ich uchylenia lub zmiany, poprzez ponowne obliczenie kapitału początkowego, a także przeliczenie emerytury w oparciu o zweryfikowaną wartość kapitału początkowego. Skarżąca domagała się ustalenia jej zarobków za lata 1976 – 1979 uwzględniając przeciętne zarobki F. L. i B. O..

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona wskazała, że organ rentowy dokonał obliczenia kapitału początkowego skarżącej, uwzględniając okres zatrudnienia od 1.01.1972 r. do 31.12.1981 r., co w sposób krzywdzący zdaniem ubezpieczonej rzutuje na wysokość jej emerytury z uwagi na brak zachowanej za w/w okres dokumentacji płacowej, czego konsekwencją było przyjęcie przez ZUS w przedmiotowym obliczeniu, zarobków niższych, aniżeli faktycznie uzyskiwane.

W odpowiedzi na odwołanie od w/w decyzji, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił, co następuje:

W związku z wnioskiem odwołującej o przeliczenie kapitału początkowego oraz wysokości emerytury ustalono, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczonej wynosi 41, 46%. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1.01.1972 r. do 31.12.1981 r. Za lata 1969-1979 przyjęto wynagrodzenie minimalne, natomiast za lata 1980-1981 kwoty wynikające z zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu.

Przyjęto, że w latach 1976-1979 uzyskiwane przez ubezpieczoną wynagrodzenie roczne wynosiło :

- za 1976 r.: 14.400,00 zł,
- za 1977 r.: 16.000,00 zł,
- za 1978 r.: 18.400,00 zł,
- za 1979 r.: 20.800,00 zł.

Ustalono, że wartość emerytury ubezpieczonej obliczona zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wynosi:

- 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej - 327,59 zł,
- 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej - 367,42 zł, co daje łącznie 740, 01 zł (przed waloryzacją).

W okresie od 17.02.1969 r. do 18.09.1989 r. odwołująca była zatrudniona w Zakładach (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy.

W umowie o pracę ubezpieczonej zaznaczono, że jej wynagrodzenie wynosi 8,5 zł za godzinę pracy. Od dnia 1.05.1978 r. wysokość w/w wynagrodzenia wzrosła do 8,7 zł za godzinę, a od dnia 1.05.1979 r. w wysokości 10 zł za godzinę – co zaznaczono w angażach skarżącej.

Jak wynika z karty zasiłkowej ubezpieczonej, w trakcie zatrudnienia w Zakładach (...) w B. odwołująca pobierała zasiłek, w tym w latach 1978-1979, w następujących okresach:

- od 1.08.1978 r. do 3.08.1978 r. /3 dni/, w wysokości 125,91 zł na dzień, co daje łącznie 378 zł; za podstawę obliczenia w/w kwoty zasiłku, przyjęto wynagrodzenie skarżącej za okres od maja do czerwca 1978 r.,

- od 29.12.1979 r. do 30.12.1979 r./2 dni/, w wysokości 123,92 zł na dzień, co daje łącznie 248 zł; za podstawę obliczenia w/w kwoty zasiłku, przyjęto wynagrodzenie skarżącej za okres od września do listopada 1979 r.

W Zakładach (...) w B. z odwołującą współpracowały m.in. F. L. zatrudniona w okresie od 10.03.1975 r. do 19.05.1979 r. i B. O. zatrudniona w okresie od 10.10.1973 r. do 1.04.1979 r., które pracowały, tak jak ubezpieczona, w pełnym wymiarze czasu pracy, z takim samym wynagrodzeniem godzinowym.

Wynagrodzenie F. L. wg książeczki ubezpieczeniowej w/w pracownicy wynosiło:

- za 1976 r.: 41 304 zł,

- za 1977 r.: 41 322 zł,

- za 1978 r.: 45.552 zł ;

- za styczeń i luty 1979 r.: średnio 3369 zł za każdy miesiąc.

Wynagrodzenie B. O. z lat 1978-1979 wg książeczki ubezpieczeniowej w/w pracownicy wynosiło:

- za 1978 r.: 38.183 zł.

- za okres od stycznia do marca 1979r. 12.137 zł. / średnio miesięcznie 3 034zł./

Pracownikom Zakładów (...) w B. wypłacano wynagrodzenie podstawowe oraz ewentualne premie za godziny nadliczbowe, jak również premie wypłacane z tytułu przepracowania całego miesiąca bez pobierania zasiłku chorobowego. Dokumentacja płacowa zakładu pracy do 1980 r. nie zachowała się, z uwagi na obowiązek zniszczenia w/w dokumentów, wynikający z obowiązujących wówczas przepisów.

Przy założeniu, że ubezpieczona w latach 1976-1979 pracowała w pełnym wymiarze czasu pracy i przy uwzględnieniu wysokości stawki godzinowej wg angaży:

- 8,5 zł za godzinę pracy w okresie od 1.01.1976 r. do 30.04.1978 r.,

- 8,70 zł za godzinę pracy w okresie od 1.05.1978 r. do 30.04.1979 r.,

- 10 zł za godzinę pracy w okresie od 1.05.1979 r. do 31.12.1979 r.

oraz wynagrodzenia wynikającego z karty zasiłkowej za lata 1978-1979, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ubezpieczonej wynosi 44,10 %, a hipotetyczna wartość świadczenia emerytalnego skarżącej 746,91 zł (przed waloryzacją), w tym 372,59 zł stanowiące 55% emerytury z art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz 374,32 zł stanowiące 45% emerytury z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

[dowody: akta rentowe ubezpieczonej, akta rentowe F. L. i B. O., akta osobowe ubezpieczonej, akta osobowe F. L. i B. O., przesłuchanie ubezpieczonej, zeznania świadków w osobach F. L. oraz B. O.]

Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za spójny i kompletny, a przez to mogący stanowić podstawę prawdziwych ustaleń w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 174 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., Nr 1440):

1. kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.
2. przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:
 - okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
 - okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
 - okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Jak stanowi ust. 3. w/w artykułu powoływanej ustawy, podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z treścią art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2011, wynosi:

1)55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2)45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Okolicznością sporną w niniejszej sprawie była wysokość ustalonego w zaskarżonych decyzjach kapitału początkowego, w szczególności wysokość zarobków uzyskiwanych przez skarżącą w latach 1976-1979 oraz obliczona na tej podstawie wysokość hipotetycznej emerytury odwołującej.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd nie znalazł podstaw do uznania, że ubezpieczona osiągnęła w okresie spornym zarobki w wysokości zbliżonej do wynagrodzeń uzyskiwanych w tym samym czasie przez współpracujące ze skarżącą F. L. i B. O.. Książeczki ubezpieczeniowe w/w świadków, w których zaznaczono wysokość uzyskiwanego przez skarżącą wynagrodzenia, nie przesądzają bowiem wysokości uzyskiwanych przez skarżącą zarobków. Wysokości wpisanych tam kwot mają charakter indywidualny, co potwierdza również fakt, że wysokości wynagrodzeń F. L. i B. O., różnią się między sobą. Z powyższych względów, Sąd uznał, że książeczki ubezpieczeniowe pracowników zatrudnionych w tym samym okresie nie są miarodajnymi środkami dowodowymi i nie mogą stanowić podstawy dokonania prawdziwych ustaleń w sprawie. Z tych też przyczyn Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonej w takim zakresie, w jakim domagała się przyjęcia do wyliczenia swoich świadczeń średnich zarobków współpracujących z nią F. L. i B. O..

Jak wynika z przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania dowodowego, ZUS w związku z obliczeniem kapitału początkowego nie uwzględnił zarobków odwołującej wynikających z angaży oraz karty zasiłkowej, znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonej, jak również okoliczności, że odwołująca była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy. Z uwagi na powyższe, Sąd zobowiązał organ rentowy do ponownego ustalenia wartości kapitału przyjmując wartości wynagrodzenia skarżącej odpowiadające zgromadzonym przez Sąd w/w dokumentom. W rezultacie ponownego przeliczenia ustalono, że wartość wskaźnika wysokości podstawy wymiaru za lata 1972-1981 ustalonej w decyzji z dnia 24.06.2013 r. uległa zmianie z 41,46% na 44,10%. W związku ze zmianą wartości wskaźnika wysokości podstawy wymiaru, zmianie uległa również wysokość hipotetycznego świadczenia emerytalnego z kwoty 740,01 zł do 746,91 zł (przed waloryzacją). Na tak ustaloną wysokość hipotetycznego świadczenia emerytalnego składają się : 55 % wysokości emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, tj. 372,59 zł, oraz 45%

emerytury z art. 26 ustawy emerytalnej, która wzrosła w stosunku do kwoty ustalonej zaskarżoną decyzją z dnia 25.06.2013 r. z 367,42 zł do 374,32 zł.

Mając na uwadze powyższe Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 24.06.2013 r. w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej prawo do ustalenia wartości kapitału początkowego z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru za lata 1972-1981 wynoszącym 44,10 %.

Z kolei z uwagi na fakt, że wysokość wskaźnika podstawy wysokości wymiaru ulegnie zmianie, Sąd zmienił również częściowo zaskarżoną decyzję z dnia 25.06.2013 r., przyznając odwołującej prawo do przeliczenia emerytury z uwzględnieniem, że nie zwaloryzowana część emerytury obliczona na podstawie art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, stanowi kwota 374,32 zł.

W tym stanie rzeczy, w oparciu o przywołane przepisy prawa oraz art. 477¹⁴ § 1 i § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

SSO Grażyna Łazowska